

vare tvertimod tilbøielig kalkulatoriske. Ved Loven blev den høitagtede Minister bemyndiget til uden nærmere Betingelser at gennemføre de Foranstaltninger, som Loven bestemte, og der fastsattes ikke, at der i saa Henseende skulde afventes Noget. I Forbindelse hermed blev der desuden paa Finantsloven til Foranstaltningens Gjennemførelse bevilget 30,000 Rbd. af Statskassen. Det forekommer mig, at det under disse Omstændigheder vilde have været heldigere — og det viser sig da ogsaa nu, at det vilde have været heldigere — hvis den høitagtede Minister strax havde benyttet den Bemyndigelse, som Loven gav ham til at faae Foranstaltningen gennemført. De forandrede Foranstaltninger, der senere ere komne frem, ere for Dyrigt ikke af nogen væsentlig Betydning. Forslagene dertil gaa i Virkeligheden kun ud paa en fuldstændigere Gjennemførelse af Omordningen af Forholdene, uden at der for Resten er megen Forskjel. Men Summerne ere derimod ganske vist blevne noget forskjelligt, men det skyldes ikke blot de fleste Forandringer, men tillige, og nok saa meget, at den høitagtede Minister ikke benyttede sin Bemyndigelse, saasandt det var muligt, efter at Loven af 21de Januar 1871 var given. Jeg veed saaledes navnlig et Punkt, med Hensyn til hvilket jeg med Sikkerhed kan paavise, at Summen derved er bleven i meget høit Grad forøget. Det er Summen til Bygningen af Dampskibet. Jeg veed fra en temmelig paalidelig Kilde, at de paagjældende Entreprenører, som strax vare villige til at levere et Dampskib til en vis bestemt Pris, nu for et lignende Dampskib vilde have omtrent en Trediedel højere Betaling. Jeg tror altsaa, at man kan lægge en Del af Skylden for den forhøiede Betøstning over paa den ærede Minister — det maa den ærede Minister finde sig i — idet han, som sagt, ikke søgte saasandt som muligt at gennemføre Sagen, men lod den gaa tilbage til de forskjellige Autoriteter og navnlig paany spurgte Amtsrådene om den. Jeg har ikke kunnet fatte, hvilke Grunde der var for Ministeren til at spørge Amtsrådene, om de vilde gaa ind paa at give saa og saa mange 1000 Rbd. til, da Loven ikke med et eneste Ord nævnte, hvilket Beløb der maatte an-

vendes til Omordningen, men kun paalagde Ministeren at gennemføre den paagjældende Foranstaltning og bestemte, hvorledes det Beløb, der behøvedes dertil, skulde deles. Efter min Opfattelse er det saaledes urigtigt, at Amtsrådene ere blevne spurgt paany. Den ærede Minister maa vistnok indrømme, at hans Stilling vilde have været bedre, naar de ikke vare blevne spurgt, thi det har ikke ledet til Noget. Jeg frygter meget mere for, at Sagen nu let kan komme til at staa som sidst, saaledes at Ministeren bliver hængt og trækker sig tilbage. Efter min Mening er Loven, som sagt, klar, men ligesaa godt som Ministeren har kunnet lade Sagen staa hængt klar, frygter jeg for, at han kunde lade den staa hængt endnu eet Klar til. At de Summer, hvormed der tidligere har været Spørgsmaal, kun have været kalkulatoriske, er jeg, som ligeledes før anført, aldeles overbevist om. Det blev ikke alene udtalt under Forhandlingerne her i Salen, men ogsaa antaget af Landsstingets Udvalg i den nævnte Sag, hvoraf jeg havde den Ære at være Medlem, at man ikke kunde stole paa, at de 30,000 Rbd. ikke vilde gaa noget op eller ned. Man erkjendte, at man ikke med Sikkerhed kunde vide den Gang, hvor høit Beløbet vilde gaa, og ligesaa lidt tror jeg, at enten den ærede Minister eller nogen Anden kan vide det nu. Man kan jo saaledes f. Ex. ikke vide, hvorledes det vil gaa med Expropriationen. Arbeidet skal derhos bortliciteres, og til hvilke Værdier det derved kan gaa op, kan man heller ikke vide. Man svæver altsaa i Virkeligheden i samme Uvisshed nu som ffjor, uagtet man nu gaar ud fra en højere Sum. Men jeg vil i alt Fald haabe, at den ærede Minister ikke derfor vil paatage sig det Ansvar, der kunde være en Følge af paany at udsætte en saadan Foranstaltning som Forbedringen af et Kommunikationsmiddel, der sætter store Dele af Landet i Forbindelse med hinanden. Den tidligere meget badlede Kommunikation bliver nemlig med hver Dag slettere; thi da man mener, at den dog en Gang maa gøre op, vil Ingen foretage nogen Forbedring ved den. Bunden gaar ud af Særgen, og man sætter kun smaa Lapper paa. Man